

Sygn. akt II Ca 860/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra (sprawozdawca)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Andrzej Mikołajewski

Sędzia Sądu Rejonowego Marta Postulska-Siwek (delegowana)

Protokolant Sekretarz sądowy Emilia Trąbka

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2014 roku w Lublinie, na rozprawie

sprawy z powództwa Wytwórni (...) Spółki z

ograniczoną odpowiedzialnością w O.

przeciwko H. K. (1) oraz Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez

Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie

o zapłatę kwoty 55000 zł (pięćdziesiąt pięć tysięcy złotych) z odsetkami

ustawowymi od dnia 8 czerwca 2001 roku do dnia zapłaty

na skutek apelacji pozwanych od wyroku Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w

Lublinie z dnia 3 lipca 2013 roku, w sprawie II C 898/11

I. zmienia zaskarżony wyrok:

1) w punkcie I w ten sposób, że oddala powództwo również w części obejmującej żądanie zapłaty kwoty 55000 zł (pięćdziesiąt pięć tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 26 października 2010 roku do dnia zapłaty,

2) w punkcie III w ten sposób, że:

a) zasądza od Wytwórni (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. na rzecz H.

K. kwotę 15 zł (piętnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,

b) zasądza od Wytwórni (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. na rzecz Skarbu

Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,

II. zasądza od Wytwórni (...) Spółki z

ograniczoną odpowiedzialnością w O. na rzecz H.

K. kwotę 2750 zł (dwa tysiące siedemset pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego;

III. zasądza od Wytwórni (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie kwotę 1800 zł (tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego;

IV. nakazuje pobrać od Wytwórni (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w Lublinie kwotę 2750 zł (dwa tysiące siedemset pięćdziesiąt złotych) tytułem nieuiszczonych w postępowaniu odwoławczym kosztów sądowych.

Sygn. akt II Ca 860/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 11 maja 2011 roku, wniesionym w tym samym dniu do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie, powód – Wytwórnia (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz solidarnie od pozwanych – Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Lublinie Heleny Kuzel oraz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie kwoty 55000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 8 czerwca 2011 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanych solidarnie na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm prawem przepisanych (k. 2-7).

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że we wniosku z dnia 13 czerwca 2002 roku, skierowanym do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Lublinie Heleny Kuzel, powód wniósł o wszczęcie egzekucji w stosunku do dłużnika (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (sygn. akt I KM 670/02). Przedmiotem egzekucji była należność główna w kwocie 316408,82 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 8 czerwca 2001 roku oraz kwota 16335,20 zł z tytułu kosztów sądowych. Powyższe kwoty wynikały z nakazu zapłaty z dnia 9 kwietnia 2002 roku, wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie XV Wydział Gospodarczy (sygn. akt XV GNc 294/02). Jednym ze sposobów egzekucji wskazanym przez wierzyciela była egzekucja z rachunków bankowych dłużnika. Komornik nie wezwał strony powodowej (wierzyciela) do podania konkretnych banków, jak też samodzielnie nie podjął stosownych czynności mających na celu ustalenie tych rachunków w bankach prowadzących działalność na terenie kraju. Tym samym w ocenie strony powodowej nie wywiązał się z obowiązku uzyskania takich informacji, na który wskazuje między innymi § 17 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 1968 roku w sprawie czynności komorników. Jednocześnie powód podniósł, że w jego dyspozycji nie pozostawały takie możliwości, jak w przypadku komornika, który mógł zobowiązać bank pod rygorem grzywny do udzielenia informacji niezbędnych do przeprowadzenia egzekucji (art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji). Pomimo tych uprawnień komornik w toku całego postępowania zajął wyłącznie 4 rachunki bankowe dłużnika, znane mu z innych postępowań. Ostatecznie egzekucja, w trakcie której nie wyegzekwowano żadnych środków, została umorzona postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2005 roku. Tymczasem w okresie, kiedy egzekucja była prowadzona, (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością posiadała środki na rachunku w (...) Bank, wystarczające do zaspokojenia wierzyciela. Powyższe ustalił w swoim wyroku z dnia 30 kwietnia 2008 roku Sąd Apelacyjny w Lublinie I Wydział Cywilny (sygn. akt I ACa 509/08), a następnie Sąd Okręgowy w Lublinie w sprawie IX GC 277/08, zakończonej prawomocnym wyrokiem z dnia 23 grudnia 2008 roku. W ocenie powoda oznacza to, że na skutek zaniechania Komornika, polegającego na niedokonaniu zajęcia rachunków dłużnika w (...) Bank, poniósł on szkodę odpowiadającą wysokości wierzytelności objętej tytułem wykonawczym w postaci prawomocnego nakazu zapłaty z dnia 9 kwietnia 2002 roku, wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie XV Wydział Gospodarczy w sprawie XV Gnc 294/02. Na obecnym etapie powód dochodzi zasądzenia jedynie kwoty 55000 zł, ponieważ tylko od takiej kwoty jest w stanie uiścić opłatę.

W odpowiedzi na pozew H. K. (1) wniosła o oddalenie powództwa w całości (k. 35-35v).

Pozwany Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 42).

W toku dalszego postępowania przed Sądem pierwszej instancji strony podtrzymywały swoje stanowiska, przy czym w piśmie procesowym z dnia 5 października 2011 roku, wniesionym w tym samym dniu do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie (koperta), powód powołał się na to, że jeśli Komornik dokonałby zajęcia „kasy dłużnika”, zgodnie z wnioskiem egzekucyjnym, doszłoby do całkowitego zaspokojenia należności głównej wierzyciela (k. 180-183).

*

Wyrokiem z dnia 3 lipca 2013 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie:

I. zasądził solidarnie od H. K. (1) i Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie na rzecz Wytwórni (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. kwotę 55000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 26 października 2010 roku do dnia zapłaty;

II. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

III zasądził solidarnie od H. K. (1) i Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie na rzecz Wytwórni (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. kwotę 6367 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 3600 zł kosztów zastępstwa procesowego.

÷

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 9 kwietnia 2002 roku Sąd Okręgowy w Warszawie XV Wydział Gospodarczy wydał nakaz zapłaty w sprawie XV GNc 294/02, w którym orzekł, iż pozwany – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością powinna w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłacić powodowi – Wytwórni (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w O. kwotę 316408,82 zł z tytułu należności głównej z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 8 czerwca 2001 roku oraz kwotę 16335,20 zł tytułem „kosztów sądowych” albo wnieść w tym terminie sprzeciw.

Sąd ustalił, że w dniu 13 czerwca 2002 roku wierzyciel – Wytwórnia (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O. złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Lublinie Heleny Kuzel wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi – (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wymienionego wyżej nakazu zapłaty. Wierzyciel wniósł o przeprowadzenie egzekucji z rachunków bankowych dłużnika, pieniędzy znajdujących się w kasie oraz z wierzytelności, wyposażenia zakładu, towarów i innych ruchomości celem wyegzekwowania należności w kwocie 50000 zł.

Sąd ustalił, że w dniu 2 grudnia 2012 roku wierzyciel wystąpił z rozszerzeniem wniosku egzekucyjnego o nieruchomości dłużnika. Ponadto wniósł o objęcie postępowaniem całej należności wynikającej z nakazu zapłaty.

Sąd ustalił, że w toku postępowania egzekucyjnego Komornik zajął rachunki bankowe (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) Bank Spółce Akcyjnej – Oddział w B., (...) Banku (...) – I Oddział w L. oraz w Banku (...) – Oddział w O..

Sąd Rejonowy ustalił, że pismem z dnia 7 stycznia 2005 roku (data wpływu) wierzyciel zwrócił się do Komornika o udzielenie informacji dotyczących przebiegu postępowania egzekucyjnego, jego skuteczności i planowanych czynnościach. Nie otrzymał żadnej odpowiedzi.

Sąd ustalił, że ostatecznie postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2005 roku postępowanie zostało umorzone w związku z ogłoszeniem upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Nie wyegzekwowano żadnych środków pozwalających na zaspokojenie wierzyciela.

Sąd Rejonowy ustalił, że Sąd Okręgowy w Lublinie IX Wydział Gospodarczy w sprawie IX GC 277/08 ustalił, iż (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością posiadała rachunek bankowy również w (...) Bank (...). Na rachunku tym przez cały okres prowadzonej egzekucji znajdowały się środki pieniężne. Zestawienie operacji finansowych pozwoliło Sądowi Okręgowemu na ustalenie, że w dniach 28 października i 8 grudnia 2003 roku na rachunek Spółki wpłynęły kwoty 171342,85 zł oraz 170102,85 zł. Saldo zamknięcia na dzień 31 grudnia 2003 roku wynosiło natomiast 233649,48 zł.

Sąd Rejonowy wskazał, że z kolei w uzasadnieniu wyroku z dnia 6 maja 2010 roku, wydanego w sprawie IX GC 407/09, ten sam Sąd stwierdził, iż pozwany R. R. zaprzeczył twierdzeniom Wytwórni (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, że egzekucja była skierowana do całego majątku Spółki, przedstawiając wyciągi z (...) Bank (...), gdzie Spółka miała rachunek bankowy od listopada 2002 roku aż do dnia ogłoszenia upadłości. Sąd podkreślił nadto, że rachunek ten Spółka miała jeszcze przed podjęciem egzekucji, a zatem nie służył on ukryciu środków finansowych przed powodem po wszczęciu postępowania egzekucyjnego.

Sąd Rejonowy wskazał, że również Sąd Apelacyjny w Lublinie poczynił ustalenia, z których wynika, że w okresie, w którym prowadzona była egzekucja, (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością posiadała na rachunku bankowym środki pieniężne, które wpływały od jej kontrahentów. Do rachunku tego egzekucja nie została jednak skierowana.

Sąd Rejonowy wskazał, że analiza dołączonych do akt sprawy niniejszej wyciągów z (...) Bank (...) pozwala na ustalenie, iż najwyższe saldo zamknięcia na rachunku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zanotowane zostało w dniu 1 grudnia 2003 roku i wynosiło 293957,48 zł.

Sąd Rejonowy uznał, że z raportów kasowych dołączonych do akt sprawy niniejszej wynika natomiast, iż łączne przychody (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w okresie prowadzonej egzekucji wyniosły 303707,61 zł.

Sąd wskazał, że sama pozwana H. K. (1) przyznała także, że zgodnie z doręczonymi jej kopiami wydruków kasowych w okresie prowadzenia egzekucji w sprawie Km 670/02 w kasie (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością znajdowała się gotówka w łącznej kwocie 303707,61 zł. W jej ocenie przez cały okres prowadzenia postępowania egzekucyjnego w kasie (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością mogły znajdować się środki w wysokości około 327468,08 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że równoległe do postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 670/02 komornik Helena Kuzel prowadziła postępowania egzekucyjne przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie tytułów wykonawczych wystawionych przez:

I. Pierwszy Urząd Skarbowy w L., a dotyczących:

1) należności za podatek od towarów i usług:

- sygn. akt II Km 239/02, tytuł wykonawczy wystawiony 22 lutego 2002 roku na kwotę 4238 zł, egzekucja wszczęta 29 marca 2002 roku;
- sygn. akt II Km 243/02, tytuł wykonawczy wystawiony 22 stycznia 2002 roku na kwotę 3127 zł, egzekucja wszczęta dnia 19 kwietnia 2002 roku;
- sygn. akt II Km 719/02, tytuł wykonawczy wystawiony 25 marca 2002 roku na kwotę 4735 zł, egzekucja wszczęta dnia 20 lipca 2002 roku;

- sygn. akt II Km 244/02, tytuł wykonawczy wystawiony 22 stycznia 2002 roku na kwotę 11 zł, egzekucja wszczęta dnia 19 kwietnia 2002 roku;

- sygn. akt II Km 248/02, tytuł wykonawczy wystawiony 10 września 2001 roku na kwotę 1847,90 zł, egzekucja wszczęta dnia 29 marca 2002 roku;

(postępowania egzekucyjne w powyższych sprawach zostały zakończone postanowieniami z dnia 13 kwietnia 2005 roku z uwagi na zaspokojenie całego roszczenia);

- sygn. akt II Km 254/02, tytuł wykonawczy wystawiony 25 marca 2002 roku na kwotę 26908,14 zł, egzekucja wszczęta dnia 29 marca 2002 roku;

- sygn. akt II Km 237/02, tytuł wykonawczy wystawiony 16 maja 2001 roku na kwotę 21565,00 zł, egzekucja wszczęta dnia 29 marca 2002 roku;

- sygn. akt II Km 238/02 tytuł wykonawczy wystawiony 23 maja 2001 roku na kwotę 27849,90 zł, egzekucja wszczęta dnia 29 marca 2002 roku;

- sygn. akt II Km 245/02, tytuł wykonawczy wystawiony 22 stycznia 2002 roku na kwotę 1739,00 zł, egzekucja wszczęta dnia 19 kwietnia 2002 roku;

(postanowieniami z dnia 25 czerwca 2002 roku postępowanie egzekucyjne w powyższych sprawach zostało umorzone na wniosek wierzyciela);

2) należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych:

- sygn. akt II Km 250/02, tytuł wykonawczy wystawiony 17 sierpnia 2001 roku na kwotę 1526,60 zł, egzekucja wszczęta dnia 29 marca 2002 roku;

- sygn. akt II Km 251/02, tytuł wykonawczy wystawiony 17 sierpnia 2001 roku na kwotę 1602,50 zł, egzekucja wszczęta dnia 29 marca 2002 roku;

- sygn. akt II Km 240/02, tytuł wykonawczy wystawiony 14 lutego 2002 roku na kwotę 1740,00 zł, egzekucja wszczęta dnia 22 kwietnia 2002 roku;

- sygn. akt II Km 253/02, tytuł wykonawczy wystawiony 10 lipca 2001 roku na kwotę 3003,40 zł, egzekucja wszczęta dnia 29 marca 2002 roku;

- sygn. akt II Km 246/02, tytuł wykonawczy wystawiony 22 stycznia 2002 roku na kwotę 1723,30 zł, egzekucja wszczęta dnia 19 kwietnia 2002 roku;

(postępowanie egzekucyjne w powyższych sprawach zostało zakończone postanowieniami z dnia 13 kwietnia 2005 roku z uwagi na zaspokojenie całego roszczenia);

- sygn. akt II Km 242/02, tytuł wykonawczy wystawiony 14 grudnia 2001 roku na kwotę 1774 zł, egzekucja wszczęta dnia 19 kwietnia 2002 roku;

- sygn. akt II Km 241/02, tytuł wykonawczy wystawiony 14 grudnia 2001 roku na kwotę 1755 zł, egzekucja wszczęta dnia 22 kwietnia 2002 roku.

(postępowanie egzekucyjne w powyższych sprawach zostało zakończone postanowieniami z dnia 20 lipca 2002 r. o ustaleniu kosztów i zakończeniu egzekucji).

- sygn. akt II Km 249/02, tytuł wykonawczy wystawiony 27 sierpnia 2001 roku na kwotę 10628 zł, egzekucja wszczęta dnia 29 marca 2002 roku;

- sygn. akt II Km 247/02 tytuł wykonawczy wystawiony 10 października 2001 roku, na kwotę 1684,40 zł, egzekucja wszczęta dnia 29 marca 2002 roku;

(postępowanie egzekucyjne w powyższych sprawach zostało umorzone na wniosek wierzyciela postanowieniami z dnia 9 października 2003 roku);

II. Urząd Miasta B. Wydział Finansowy, a dotyczących:

1) należności za podatek od nieruchomości:

- sygn. akt II Km 720/02, tytuł wykonawczy wystawiony 28 kwietnia 2002 roku na kwotę 6329,60 zł, egzekucja wszczęta dnia 10 lipca 2002 roku;

- sygn. akt II Km 721/02, tytuł wykonawczy wystawiony 28 kwietnia 2002 roku na kwotę 6329,60 zł, egzekucja wszczęta dnia 10 lipca 2002 roku;

- sygn. akt II Km 722/02, tytuł wykonawczy wystawiony 28 kwietnia 2002 roku na kwotę 6329,60 zł, egzekucja wszczęta dnia 10 lipca 2002 roku;

- sygn. akt II Km 717/02, tytuł wykonawczy wystawiony 28 kwietnia 2002 roku na kwotę 6329,60 zł, egzekucja wszczęta dnia 10 lipca 2002 roku;

- sygn. akt II Km 718/02, tytuł wykonawczy wystawiony 28 kwietnia 2002 roku na kwotę 6329,60 zł, egzekucja wszczęta dnia 10 lipca 2002 roku;

- sygn. II Km 734/02, tytuł wykonawczy wystawiony 28 września 2001 roku na kwotę 6329,60 zł, egzekucja wszczęta dnia 10 lipca 2002 roku;

- sygn. akt II Km 726/02, tytuł wykonawczy wystawiony 9 maja 2002 roku na kwotę 6331,80 zł, egzekucja wszczęta dnia 10 lipca 2002 roku;

- sygn. akt II Km 723/02, tytuł wykonawczy wystawiony 28 kwietnia 2002 roku na kwotę 6329,60 zł, egzekucja wszczęta dnia 10 lipca 2002 roku;

- sygn. II Km 724/02, tytuł wykonawczy wystawiony 9 maja 2002 roku na kwotę 6331,80 zł, egzekucja wszczęta dnia 10 lipca 2002 roku;

- sygn. akt II Km 725/02, tytuł wykonawczy wystawiony 9 maja 2002 roku na kwotę 6331,80 zł, egzekucja wszczęta dnia 10 lipca 2002 roku;

- sygn. akt II Km 137/03, tytuł wykonawczy wystawiony 19 września 2002 roku na kwotę 18863,10 zł, egzekucja wszczęta dnia 17 lutego 2003 roku;

(postępowanie egzekucyjne w powyższych sprawach zostało zakończone, z uwagi na zaspokojenie całego roszczenia, postanowieniami z dnia 12 kwietnia 2005 roku oraz postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2005 roku w przypadku sprawy II Km 137/03);

- sygn. akt II Km 322/02, tytuł wykonawczy wystawiony 15 czerwca 2001 roku na kwotę odpowiednio 6330 zł, 6329,60 zł i 6329,60 zł, egzekucja wszczęta dnia 16 maja 2002 roku;

(postanowieniem z dnia 9 października 2003 roku powyższe postępowanie egzekucyjne zostało umorzone na wniosek wierzyciela);

III. (...) Spółki Akcyjnej:

- sygn. akt II Km 301/02 – egzekucja wszczęta 22 września 2001 roku na podstawie wyroku z 30 sierpnia 2001 roku, ograniczona do 50000 (w razie skuteczności wniosek o rozszerzenie na łączną kwotę 356687,62 zł). Postępowanie w powyższej sprawie zostało umorzone na wniosek wierzyciela.

Sąd Rejonowy ustalił, że Komornik prowadził także szereg postępowań egzekucyjnych, które okazały się bezskuteczne lub zostały umorzone na skutek ogłoszenia upadłości „przez” (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Sąd Rejonowy wymienił te sprawy, wskazując sygnaturę akt sprawy egzekucyjnej, datę wszczęcia egzekucji, tytuł egzekucyjny oraz wysokość egzekwowanej należności. Sąd Rejonowy dokonał klasyfikacji tych spraw według kryterium pierwszeństwa zaspokajania egzekwowanych wierzytelności.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód po uzyskaniu informacji na temat rachunku bankowego, który nie został ustalony i zajęty w toku postępowania egzekucyjnego, w dniu 19 października 2009 roku skierował do pozwanej H. K. (1) wezwanie do zapłaty w terminie 21 dni kwoty 316048,82 zł z odsetkami od dnia 8 czerwca 2001 roku. Analogiczne wezwanie skierował w dniu 9 grudnia 2009 roku do Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie, wyznaczając na zapłatę czternastodniowy termin. Powód wystąpił również z wnioskiem o zawezwanie pozwanych do próby ugodowej. Odpis wniosku został doręczony Komornikowi w dniu 25 października 2010 roku, zaś Prezesowi Sądu Okręgowego w Lublinie w dniu 26 października 2010 roku.

Sąd Rejonowy wskazał, że podejmowane przez powoda próby ugodowego załatwienia niniejszej sprawy nie przyniosły żadnego rezultatu. Pozwani nie ustosunkowali się do otrzymanych wezwań, ani nie zaspokoili roszczenia powoda.

Sąd Rejonowy wskazał dowody, na podstawie których dokonał ustaleń faktycznych i wyjaśnił, że prawdziwość i wiarygodność dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron niniejszego postępowania i w ocenie Sądu nie budzi również żadnych wątpliwości. Zgodność raportów kasowych z rzeczywistym stanem środków pieniężnych w kasie potwierdzona została również przez G. S..

Sąd Rejonowy uznał, że powództwo w przeważającej części jest uzasadnione.

Sąd wskazał, że przedmiotem niniejszego postępowania było żądanie zasądzenia kwoty 55000 zł z odsetkami od dnia 8 czerwca 2001 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem zaniechanie komornika – Heleny Kuzel w toku prowadzonego przez nią postępowania, mającego na celu wyegzekwowanie należności przysługujących powodowi Wytwórni (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie XV GNC 294/02.

Sąd wskazał, że podstawę prawną odpowiedzialności komornika za niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie w toku czynności wykonywanych w postępowaniu egzekucyjnym stanowi art. 23 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji.

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisów art. 23 ust. 1 i 3 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji i wyjaśnił, że odpowiedzialność odszkodowawcza przewidziana w art. 23 ust. 1 ustawy jest odpowiedzialnością deliktową za działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem, bez względu na zawinienie komornika. Zgodnie bowiem z art. 1 ustawy komornik sądowy jest funkcjonariuszem publicznym, działającym przy sądzie rejonowym. Należy go zatem zaliczyć do organów władzy publicznej, wykonujących powierzone przez ustawę zadania z zakresy przymusowego wykonywania orzeczeń sądowych. Z uwagi na powyższe odpowiedzialność odszkodowawcza za szkodę wyrządzoną przez komornika sądowego przy wykonywaniu powierzonej mu władzy publicznej mieści się w ramach konstytucyjnego modelu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną w wyniku niezgodnych z prawem działań organów władzy publicznej,

przewidzianego w art. 77 ust. 1 Konstytucji RP. Nie może być zatem oparta na zasadzie winy. Dla określenia odpowiedzialności odszkodowawczej komornika miarodajne są więc ogólne przesłanki odpowiedzialności deliktowej przewidziane w art. 415 k.c.: szkoda, zdarzenie ją wyrządzające oraz związek przyczynowy, za wyjątkiem winy. Zdarzeniem sprawczym w rozumieniu art. 23 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji jest niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu czynności. Termin „zachowanie niezgodne z prawem” należy rozumieć jako zaprzeczenie zachowania uwzględniającego nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej. Niezgodność z prawem musi być rozumiana ściśle, zgodnie z konstytucyjnym ujęciem źródeł prawa. Pojęcie niezgodności z prawem na gruncie art. 23 ustawy nie obejmuje naruszeń norm moralnych i obyczajowych, określanych jako zasady współżycia społecznego i dobre obyczaje. W konsekwencji przyjąć należy, że przesłanka bezprawności oznacza naruszenie przez komornika przepisów prawa, przy czym nie każde naruszenie prawa będzie stanowiło podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej, ale jedynie takie, które stanowiło warunek konieczny powstania szkody i którego normalnym następstwem w danych okolicznościach jest powstanie szkody. Przez szkodę należy natomiast rozumieć powstałą wbrew woli poszkodowanego różnicę między obecnym jego stanem majątkowym, a tym stanem, jaki zaistniałby, gdyby nie wystąpiło zdarzenie ją wywołujące.

Sąd wskazał, że trzecim nieodłącznym elementem jest związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem, z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy, a szkodą. Powszechnie przyjmuje się, że na gruncie polskiego prawa cywilnego obowiązuje teoria adekwatnego związku przyczynowego. Zgodnie z tą teorią zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa swojego działania lub zaniechania. Odpowiedzialność podmiotu obejmuje jedynie zwykle (regularne) następstwa danej przyczyny.

Sąd Rejonowy uznał, że niezgodne z prawem było zaniechanie przez komornika ustalenia i zajęcia rachunku bankowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) Bank oraz zajęcia środków znajdujących się w kasie Spółki. Komornik nie skorzystał z przysługujących mu uprawnień, pozwalających na skuteczne przeprowadzenie egzekucji w sprawie Km 670/02. W pierwszym rzędzie należy wskazać na art. 761 § 1 k.p.c., w świetle którego organ egzekucyjny (komornik) może zasięgać m.in. od banków informacji niezbędnych do prowadzenia egzekucji, a w przypadku nieuzasadnionej odmowy ich udzielenia ukarać podmiot odpowiedzialny grzywną. Analogicznie w art. 2 ust. 5 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (od 1 stycznia 2002 roku) ustawodawca zobowiązał banki do udzielania na pisemne żądanie komornika informacji niezbędnych do prowadzenia egzekucji. W tym samym czasie dokonano również stosownych zmian art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. l) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe, który zobowiązuje bank do udzielenia informacji stanowiących tajemnicę bankową na żądanie komornika sądowego w zakresie niezbędnym do prawidłowego prowadzenia postępowania egzekucyjnego. Powyższe regulacje umożliwiły komornikowi skuteczne ustalenie, a następnie zajęcie rachunku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) Bank (...), na którym przez cały okres prowadzonej egzekucji dokonywane były operacje finansowe. Z takich instrumentów nie mógł natomiast skorzystać sam powód. Wszelkie próby zwrócenia się przez niego do jakiegokolwiek banku o udostępnienie informacji dotyczących rachunków dłużnika spotkałyby się z odmową, na skutek obowiązującej i ściśle przestrzeganej tajemnicy bankowej, z której zwolnione są informacje przekazywane komornikowi na użytek postępowania egzekucyjnego. Tym samym zgodnie z § 17 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 1968 roku w sprawie czynności komorników pozwana H. K. (1) powinna była postąpić stosownie do art. 761 § 1 k.p.c., skoro wierzyciel nie mógł sam uzyskać informacji niezbędnych do prowadzenia egzekucji.

Sąd wskazał, że należy mieć także na względzie, iż powód zwracał się do pozwanej o informacje dotyczące przebiegu postępowania i planowanych czynności. Nigdy ich jednak nie uzyskał. Nie był też wzywany do wskazania banków, w których prowadzone są rachunki dla (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, co było zapewne podyktowane świadomością Komornika o braku możliwości uzyskania takich danych przez powoda.

Sąd uznał, że nie bez znaczenia dla oceny odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej pozostaje fakt, iż w toku postępowania egzekucyjnego pozwana nie dokonała żadnych czynności zmierzających do zajęcia środków pieniężnych znajdujących się w kasie (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, które w większości pochodziły z wypłat z rachunku bankowego w (...) Bank. Dołożenie należytej staranności w tym zakresie, do jakiej zobligowany jest

każdy organ władzy publicznej, pozwoliłoby na skuteczne prowadzenie egzekucji, w tym również na ustalenie wyżej wymienionego rachunku bankowego.

Sąd Rejonowy wyjaśnił, że dla osiągnięcia celu egzekucji konieczne jest dysponowanie przez organ egzekucyjny (komornika sądowego) odpowiednimi informacjami o składnikach majątkowych dłużnika. Przy uzyskiwaniu tych informacji niezbędna jest współpraca organu egzekucyjnego nie tylko ze stronami czy uczestnikami postępowania egzekucyjnego, ale też z podmiotami nieuczestniczącymi w tym postępowaniu, w tym między innymi z bankami. Celem postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie tytułu egzekucyjnego opatrzonego klauzulą wykonalności jest przymusowe zaspokojenie wierzyciela. Ustawodawca wyposażył komornika w bardzo rozległe kompetencje w przedmiocie ustalenia okoliczności i informacji faktycznych niezbędnych do należytego prowadzenia postępowania egzekucyjnego, które przez pozwaną w sprawie niniejszej nie zostały wykorzystane.

Sąd Rejonowy uznał, że na skutek zaniechania przez Komornika tych czynności w majątku powoda powstała szkoda w wysokości co najmniej 55000 zł. Zgodnie bowiem z poczynionymi powyżej ustaleniami faktycznymi na skutek ogłoszenia upadłości „przez” (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością postępowanie egzekucyjne w odniesieniu do wierzytelności uprzywilejowanych zostało umorzone wyłącznie w sprawach Km 323/02, Km 324/02, Km 325/02, Km 813/02, Km 814/02, Km 1758/02, Km 1759/02, Km 1769/02, Km 341/04, Km 342/04 i Km 343/04. Powyższe skutkowało brakiem zaspokojenia wierzycieli w toku postępowania egzekucyjnego, przy czym łączna kwota wierzytelności uprzywilejowanych wynikająca z wymienionych wyżej spraw wynosiła 61370,75 zł. Po odjęciu tej kwoty od kwoty 327468,08 zł do zaspokojenia wierzycieli pozostających w tej samej kategorii co powód, pozostawałaby kwota 266097,33 zł. Zgodnie natomiast z wyliczeniami przedstawionymi przez pozwaną H. K. (2) i zaakceptowanymi w tym zakresie przez powoda, jego wierzytelność mogła być zaspokojona w 22,6 %, co w przypadku kwoty 266097,33 zł wynosi 60138 zł.

Sąd uznał, że powstała w majątku powoda szkoda jest normalnym następstwem zaniechania pozwanej H. K. (1). Gdyby bowiem dokonała ona stosownych czynności, o których mowa powyżej, nie doszłoby do powstania uszczerbku w majątku powoda, albowiem z uzyskanych w toku postępowania egzekucyjnego kwot mógłby być on zaspokojony co najmniej do wysokości żądania dochodzonego w sprawie niniejszej. Wobec powyższego spełnione zostały wszystkie przesłanki pozwalające na ustalenie odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej H. K. (1).

Sąd wskazał, że za szkodę wyrządzoną przez komornika solidarną odpowiedzialność ponosi Skarb Państwa (art. 123 ust. 3 ustawy), dlatego też Sąd zasądził solidarnie od pozwanych – H. K. (1) i Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie kwotę 55000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 26 października 2010 roku do dnia zapłaty.

Sąd wskazał, że rozstrzygając w przedmiocie odsetek kierował się przepisem art. 455 k.c. Powód nie przedstawił dowodów doręczenia wezwań do zapłaty skierowanych do pozwanych, a datowanych na dzień 19 października 2009 roku i 9 grudnia 2009 roku. Toteż Sąd przyjął, że pierwsze skuteczne wezwanie dłużnika do spełnienia świadczenia nastąpiło w dniu 25 października 2010 roku (data doręczenia Komornikowi odpisu wniosku o zawezwanie do próby ugodowej) i zasądził odsetki od dnia następnego, to jest od 26 października 2010 roku.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach procesu Sąd Rejonowy wskazał przepis art. 98 § 1 k.p.c.

*

Od wyroku z dnia 3 lipca 2013 roku apelacje wnieśli obaj pozwani.

H. K. (1) wskazała, że zaskarża wyrok w części obejmującej rozstrzygnięcia zawarte w punktach I oraz III i zarzuca:

„1) obrazę art. 233 § 1 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c, art. 761 k.p.c oraz sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego materiału dowodowego, dowolną i niezgodną z zasadami logiki ocenę materiału dowodowego poprzez uznanie, że

Komornik Sądowy prowadząc egzekucję w trybie przepisów kpc, nie podjął stosownych czynności egzekucyjnych oraz, że miał obowiązek poszukiwania majątku dłużnika”.

Pozwana H. K. (1) wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku:

„- w pkt I poprzez oddalenie powództwa Wytwórni (...) Sp. z o.o. przeciwko Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Lublinie Helenie Kuzel i Skarbowi Państwa;

- w pkt III poprzez zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych”.

H. K. (1) wniosła ponadto o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych (k. 567-568v).

÷

Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie wskazał, że zaskarża wyrok w części obejmującej rozstrzygnięcia zawarte w punktach I oraz III i zarzuca:

„1) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., mające wpływ na wynik sprawy, polegające na dokonaniu ustalenia, że pozwana komornik bezprawnie zaniechała ustalenia rachunku bankowego (...) Sp. z o.o. w L. w (...) BANK (...) S.A. bez wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów;

2) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., mające wpływ na wynik sprawy, polegające na błędnym ustaleniu, że w czasie prowadzenia przez pozwaną komornik egzekucji w sprawie sygn. akt II KM 670/02 w kasie (...) Sp. z o.o. w L. znajdowały się środki pieniężne, które mogły zostać zajęte;

3) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., mające wpływ na wynik sprawy, polegające na dokonaniu ustalenia, że pozwana komornik bezprawnie zaniechała zajęcia środków znajdujących się w kasie (...) Sp. z o.o. w L. bez wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów;

4) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 23 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (jedn. tekst: Dz. U. z 2011 r., Nr 231, póź. 1376 z późn. zm.), polegające na błędnym przyjęciu, że prowadząc postępowanie egzekucyjne w sprawie sygn. akt II KM 670/02, pozwana komornik dopuściła się bezprawnych zaniechań ciążących na niej obowiązków wynikających z przepisów prawa, m.in. art. 761 § 1 k.p.c. i § 17 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 1968 r. w sprawie czynności komorników (Dz. U. Nr 10, poz. 52 z późn. zm.) (zaniechanie ustalenia rachunku bankowego (...) Sp. z o.o. w L. w (...) BANK (...) S.A. oraz zaniechanie zajęcia środków znajdujących się w kasie (...) Sp. z o.o. w L.), czym wyrządziła powodowi szkodę, co świadczy – zdaniem Sądu I instancji – o spełnieniu wszystkich przesłanek pozwalających na ustalenie odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej komornik Heleny Kuzel, z którą solidarną odpowiedzialność ponosi Skarb Państwa”.

Pozwany Skarb Państwa wniósł :

„1) na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. – o zmianę wyroku w zaskarżonej części i o oddalenie powództwa również w tej części oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych; względnie

2) na podstawie art. 386 § 5 k.p.c. – o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego jej rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach instancji odwoławczej” (k. 578-580v).

*

W odpowiedzi na apelację powód, reprezentowany przez pełnomocnika, wniósł o oddalenie obu apelacji w całości oraz o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem drugiej instancji według norm przepisanych (k. 591-595).

*

Na rozprawie apelacyjnej powód, reprezentowany przez pełnomocnika wniósł o oddalenie obu apelacji (k. 603v).

*

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacje pozwanych są zasadne w całym zakresie zaskarżenia, chociaż nie wszystkie podniesione w nich zarzuty oraz zawarte wnioski są trafne.

Na wstępie należy wskazać, że w przeważającej części prawidłowe są ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji przedstawione na stronach 3-13 uzasadnienia wyroku z dnia 3 lipca 2013 roku.

Należy jednak wyjaśnić, że prawidłowe oznaczenie firmy dłużnika, przeciwko któremu była prowadzona egzekucja w sprawie II Km 670/02 i innych sprawach egzekucyjnych wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, to Zakład Budowlano- (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L..

Po drugie, w ustaleniach Sądu pierwszej instancji chodzi w istocie o ogłoszenie upadłości wskazanego wyżej dłużnika, nie zaś, jak wskazuje dosłownie Sąd pierwszej instancji, o ogłoszenie upadłości „przez” Zakład Budowlano- (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.. To nie dłużnik ogłosił upadłość, lecz upadłość tego dłużnika została ogłoszona przez właściwy sąd.

Nie jest również prawdziwe stwierdzenie, że rozszerzenie wniosku egzekucyjnego w sprawie II Km 670/02 poprzez objęcie wnioskiem całej należności wskazanej w tytule wykonawczym nastąpiło w dniu 2 grudnia 2012 roku. Czynność ta miała miejsce w dniu 2 grudnia 2002 roku (k. 19 akt sprawy egzekucyjnej Km 670/12), a nie w dniu 2 grudnia 2012 roku. Wypowiedź Sądu pierwszej instancji zawartą w uzasadnieniu wyroku należy jednak uznać za oczywistą omyłkę (błąd pisarski), nie zaś za błędne ustalenie faktyczne.

Prawidłowe oznaczenie banku, w którym dłużnik posiadał rachunek bankowy, to (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W..

÷

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie prawidłowo wskazał podstawę prawną odpowiedzialności odszkodowawczej komornika za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu czynności, jak również podstawę prawną odpowiedzialności Skarbu Państwa za tę szkodę.

Sąd Rejonowy w zasadzie prawidłowo również omówił przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej komornika za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu czynności. Innymi słowy, Sąd Rejonowy co do zasady dokonał prawidłowej wykładni przepisu art. 23 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Uściślić należy jedynie wypowiedź Sądu pierwszej instancji, że odpowiedzialność komornika za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu czynności nie jest odpowiedzialnością na zasadzie winy.

W ujęciu Kodeksu cywilnego wina sprawcy szkody jest jedną z przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym (art. 415 k.c.). Cywilistyczne ujęcie winy, jako przesłanki odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym, obejmuje dwa elementy:

a) obiektywny, czyli szeroko rozumianą bezprawność zachowania,

b) subiektywny, czyli ocenę zachowania sprawcy w kontekście jego psychiki, przy czym dla przyjęcia istnienia tego elementu winy wystarczające jest co do zasady wystąpienie po stronie sprawcy szkody nienależytej staranności (por. art. 355 k.c.).

Potwierdzeniem tego, że pojęcie winy w prawie cywilnym obejmuje również element bezprawności zachowania, jest treść przepisu art. 415 k.c., w którym nie mówi się osobno o bezprawności zachowania sprawcy, jako przesłance odpowiedzialności odszkodowawczej, a przecież nie ma żadnych wątpliwości, że zachowanie sprawcy musi być bezprawne, aby uzasadniało możliwość przyjęcia odpowiedzialności odszkodowawczej.

Ustawodawca może zaostrzyć odpowiedzialność sprawcy szkody w stosunku do zasad określonych w art. 415 k.c., gdy chodzi o zakres winy sprawcy, uznając za wystarczające dla przyjęcia tej odpowiedzialności wystąpienie tylko pierwszego elementu winy, a więc bezprawności zachowania sprawcy. Z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w wypadku, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Jedną z przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej komornika jest niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu czynności, a więc zachowanie bezprawne, rozumiane jako sprzeczne z prawem.

Odpowiedzialność komornika na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji jest zatem odpowiedzialnością na zasadzie winy, przy czym jest to odpowiedzialność zaostrzona w stosunku do zasad ogólnych (art. 415 k.c.) poprzez przyjęcie, że wystarczające jest wystąpienie obiektywnego elementu winy, a więc bezprawności zachowania rozumianej w tym wypadku jako niezgodność z prawem.

Element subiektywny winy, a więc dochowanie przez komornika należytej staranności, jest okolicznością nieistotną z punktu widzenia odpowiedzialności przewidzianej w art. 23 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

÷

We wniosku egzekucyjnym w sprawie II Km 670/02 wierzyciel wskazał, że wnosi o przeprowadzenie egzekucji z „rachunków bankowych dłużnika, pieniędzy znajdujących się w kasie oraz z wierzytelności, wyposażenia zakładu, towarów i innych ruchomości” (k. 1 akt II Km 670/02).

Przypomnieć w tym miejscu należy, że wniosek egzekucyjny wpłynął faktycznie do Komornika – Heleny Kuzel w dniu 13 czerwca 2002 roku.

W dacie wszczęcia postępowania egzekucyjnego w sprawie II Km 670/02 nie obowiązywał przepis art. 797¹ k.p.c. Przepis ten został dodany do Kodeksu postępowania cywilnego przez art. 1 pkt 122 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 172, poz. 1804).

Art. 797¹ k.p.c. wszedł w życie z dniem 5 lutego 2005 roku (art. 13 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku), przy czym postępowania zabezpieczające i egzekucyjne wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku toczyły się według przepisów dotychczasowych (art. 7 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku).

Przepis art. 797¹ k.p.c. nie miał zatem zastosowania w sprawie II Km 670/02 prowadzonej przez Komornika Sądowego Helenę Kuzel.

Należy także wskazać, że w sprawie II Km 670/02 wierzyciel nie składał wniosku, który mógłby być uznany za zlecenie Komornikowi poszukiwania majątku dłużnika.

Nie można podzielić stanowiska wierzyciela oraz stanowiska Sądu pierwszej instancji, że Komornik w sprawie II Km 670/02 miał obowiązek poszukiwania rachunku bankowego dłużnika. Złożenie przez wierzyciela wniosku o przeprowadzenie egzekucji „z rachunków bankowych dłużnika” nie oznaczało, że Komornik miał poszukiwać rachunków bankowych dłużnika we wszystkich bankach działających na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Od strony teoretycznej dłużnik mógł bowiem posiadać rachunek bankowy w każdym banku działającym na terytorium kraju. O ile jeszcze lista banków działających w formie spółek akcyjnych byłaby możliwa do ustalenia, to już lista banków spółdzielczych byłaby trudna do ustalenia. W każdym razie byłaby to lista kilkuset banków w skali całego kraju, co jest faktem powszechnie znanym.

W związku z tym, że nie było podstawy prawnej nakazującej Komornikowi poszukiwania w sprawie II Km 670/02 rachunku bankowego dłużnika, nie można uznać, że jakiegokolwiek zaniechanie H. K. (1) w tym zakresie było zachowaniem niezgodnym z prawem.

Wniosek egzekucyjny wierzyciela – Wytwórni (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. dotknięty był brakiem formalnym, gdyż to wierzyciel powinien na tyle dokładnie określić środek egzekucji, aby możliwe było podjęcie przez Komornika stosownych czynności egzekucyjnych. W przypadku wniosku o przeprowadzenie egzekucji z rachunku bankowego dłużnika wierzyciel powinien wskazać co najmniej bank, który ten rachunek prowadzi lub może prowadzić.

H. K. (1) nie wezwała wprawdzie wierzyciela, reprezentowanego przez pełnomocnika, do usunięcia wskazanego wyżej braku wniosku egzekucyjnego w trybie określonym przez przepis art. 130 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., jednak zachowanie to nie pozostaje w żadnym związku przyczynowym z kwestią bezskuteczności egzekucji w sprawie II Km 670/02. Nawet bowiem gdyby H. K. (1) wezwała pełnomocnika wierzyciela do wskazania banku lub banków, które prowadzą lub mogą prowadzić rachunek bankowy dłużnika, to i tak wierzyciel nie wskazałby (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej w W., jako takiego banku. Sam wierzyciel nie miał bowiem wiedzy o tym fakcie w czasie trwania postępowania egzekucyjnego, a w rozpoznawanej sprawie (II C 898/11) nie twierdził nawet, że taką wiedzę w czasie trwania postępowania egzekucyjnego uzyskał.

Tylko częściowo trafne są rozważania Sądu pierwszej instancji na temat uprawnień komornika do uzyskania od banków informacji o rachunkach bankowych dłużnika.

Przepis art. 761 § 1 k.p.c., w brzmieniu mającym zastosowanie w postępowaniu egzekucyjnym w sprawie II Km 670/02, stanowił, że organ egzekucyjny może żądać od uczestników postępowania złożenia wyjaśnień oraz zasięgać od organów administracji państwowej, instytucji i osób nie uczestniczących w postępowaniu informacji niezbędnych do prowadzenia egzekucji.

Przepis ten z dniem 5 lutego 2005 roku otrzymał nowe brzmienie na podstawie art. 1 pkt 107 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 172, poz. 1804).

Art. 761 § 1 k.p.c. w nowym brzmieniu wszedł w życie z dniem 5 lutego 2005 roku (art. 13 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku), przy czym postępowania zabezpieczające i egzekucyjne wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku toczyły się według przepisów dotychczasowych (art. 7 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku).

Przepis 761 § 1 k.p.c. nie miał zatem zastosowania w sprawie II Km 670/02 prowadzonej przez Komornika Sądowego Helenę Kuzel. Tylko ubocznie należy również zwrócić uwagę, że z nowego brzmienia przepisu art. 761 § 1 k.p.c. nie wynikał prawny obowiązek komornika poszukiwania banków i innych instytucji finansowych, w których dłużnik mógł posiadać rachunek.

To samo dotyczy przepisu § 17 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 1968 roku w sprawie czynności komorników (Dz. U. Nr 10, po. 52 ze zmianami).

W konkretnym wypadku zaniechanie podjęcia przez H. K. (1) poszukiwania rachunków dłużnika we wszelkich bankach działających w Polsce nie może być uznane za zachowanie niezgodne z prawem.

Obowiązek poszukiwania banku i rachunku bankowego dłużnika nie wynikał również z przepisu art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. 1) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe. Powołany przepis wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2002 roku i określał jedynie obowiązek banku udzielenia informacji stanowiących tajemnicę bankową na żądanie komornika sądowego w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym.

To samo dotyczy również przepisu art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji. Przepis ten został dodany do tej ustawy z dniem 1 stycznia 2002 roku przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 września 2001 roku o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 130, poz. 1452) i w pierwotnym brzmieniu stanowił, że organy administracji publicznej, urzędy skarbowe, organy rentowe, o których mowa w art. 476 § 4 Kodeksu postępowania cywilnego, banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe i spółki prowadzące działalność maklerską zobowiązane są na pisemne żądanie komornika udzielić mu informacji niezbędnych dla prawidłowego prowadzenia postępowania egzekucyjnego. Przepisy art. 762 Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio.

Z przepisu art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji nie wynikał obowiązek komornika poszukiwania rachunku bankowego dłużnika, a co za tym idzie – banku, w którym taki rachunek się znajduje lub może się znajdować.

÷

W rozpoznawanej sprawie doszło zatem do naruszenia przez Sąd pierwszej instancji przepisów art. 23 ust. 1 i 3 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji przez ich niewłaściwe zastosowanie. Pomimo braku takiego zarzutu w apelacji H. K. (1) Sąd Okręgowy, jako sąd odwoławczy, w granicach zaskarżenia bierze z urzędu pod uwagę naruszenie prawa materialnego przez Sąd pierwszej instancji, nawet bez powołania się na nie stron3.

Niewłaściwe zastosowanie wyrażało się w ocenie przez Sąd Rejonowy zachowania Komornika, polegającego na niewykryciu rachunku bankowego dłużnika w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W., jako niezgodnego z prawem.

÷

W rozpoznawanej sprawie żądanie powoda zapłaty odszkodowania opierało się w istocie na dwóch podstawach faktycznych:

- 1) zaniechaniu ustalenia przez Komornika rachunku bankowego dłużnika w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej w W.,
- 2) niedokonaniu zajęcia środków pieniężnych znajdujących się w kasie dłużnika.

Jeżeli chodzi o tę drugą podstawę faktyczną powództwa, to należy zwrócić uwagę, że analiza raportów kasowych Zakładu Budowlano- (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L., złożonych do akt sprawy jako dowody, wskazuje jednoznacznie, że w okresie, którego te raporty dotyczą, a więc od dnia 1 listopada 2002 roku do dnia 31 października 2004 roku (k. 184-205) prawie wszystkie środki w kasie pochodziły z wypłat z rachunku dłużnika w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W..

Z innych źródeł pochodziły niewielkie środki:

- a) 1707,21 zł – wpłata przez K. K. w grudniu 2002 roku (k. 186),
- b) 292,80 zł – wpłata przez podmiot oznaczony jako PW (...) w listopadzie 2003 roku (k. 195),

c) 707,60 zł – wpłata dokonana przez Z. F. w kwietniu 2004 roku (k. 199).

Można zatem przyjąć, że suma wskazanych wyżej kwot (a+b+c) w niewielkim stopniu powiększała majątek dłużnika w stosunku do środków, które pochodziły z wypłat rachunku bankowego dłużnika. Z kolei wypłaty dłużnika z rachunku bankowego w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. i przekazywane do kasy Spółki mogą być uwzględniane przy określaniu stanu majątku dłużnika tylko jeden raz, nie zaś dwukrotnie. Z chwilą wypłaty środków z rachunku bankowego dłużnik uzyskiwał określoną korzyść majątkową w postaci gotówki w miejsce wierzytelności na rachunku bankowym, która z chwilą wypłaty środków wygasła.

Jeżeli chodzi o wniosek wierzyciela o przeprowadzenie egzekucji z pieniędzy dłużnika znajdujących się w kasie, to należy wyjaśnić, że egzekucja z pieniędzy znajdujących się w posiadaniu dłużnika przeprowadzana jest w trybie przepisów o egzekucji z ruchomości (art. 844 k.p.c. – art. 863 k.p.c.).

Z przepisu art. 845 § 1 k.p.c. wynika, że do egzekucji z ruchomości komornik przystępuje przez ich zajęcie.

Przepis art. 852 § 1 k.p.c., w brzmieniu mającym zastosowanie w postępowaniu egzekucyjnym w sprawie II Km 670/02, stanowił, że z zajętych pieniędzy komornik zaspokoi wierzycieli, a jeżeli nie wystarczają na zaspokojenie wszystkich wierzycieli, złoży je do depozytu sądowego w celu podziału.

Z przepisów o egzekucji z ruchomości wynika, że zajęcie ruchomości jest aktem jednorazowym, w takim znaczeniu, że dotyczy ono zawsze konkretnych ruchomości. W przypadku pieniędzy będzie to zawsze zajęcie konkretnych monet lub banknotów znajdujących się w chwili zajęcia w posiadaniu dłużnika.

W związku z powyższym nie można uznać, że zajęcie mogłoby dotyczyć „kasy” dłużnika, w takim znaczeniu, że obejmowałoby zarówno środki pieniężne (banknoty, monety) będące aktualnie w posiadaniu dłużnika, jak i te, które znajdują się w jego posiadaniu w przyszłości.

Zwrócić przy tym należy uwagę, że stan środków w kasie Zakładu Budowlano- (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. podlegał ciągłym zmianom. Do kasy wpływały środki i jednocześnie były na bieżąco wydawane, a kasa nie służyła jedynie do gromadzenia i przechowywania zgromadzonych środków. Z przedstawionych raportów kasowych wynika w szczególności, że na koniec każdego kolejnego miesiąca, poczynając od 1 listopada 2002 roku do 31 października 2004 roku stan kasy dłużnika, jako różnica przychodów i wydatków w danym miesiącu, przedstawiał się następująco:

- 1) na dzień 30 listopada 2002 roku – 96,74 zł (k. 184),
- 2) na dzień 31 grudnia 2002 roku – 939,88 zł (k. 185-186),
- 3) na dzień 31 stycznia 2003 roku – 5479,24 zł (k. 187),
- 4) na dzień 28 lutego 2003 roku – 491,29 zł (k. 188),
- 5) na dzień 31 marca 2003 roku – 232,08 zł (k. 189),
- 6) na dzień 30 kwietnia 2002 roku – 110,99 zł (k. 190),
- 7) na dzień 31 maja 2002 roku – brak danych,
- 8) na dzień 30 czerwca 2002 roku – 11083,40 zł (k. 191),
- 9) na dzień 31 lipca 2002 roku – 705,65 zł (k. 192),
- 10) na dzień 31 sierpnia 2002 roku – 754,86 zł (k. 193),

- 11) na dzień 30 września 2002 roku – 393,88 zł (k. 193),
- 12) na dzień 31 października 2002 roku – 6670,95 zł (k. 194),
- 13) na dzień 30 listopada 2002 roku – 7591,07 zł (k. 195),
- 14) na dzień 31 grudnia 2003 roku – 9834,52 zł (k. 196),
- 15) na dzień 31 stycznia 2004 roku – 18672,07 zł (k. 197),
- 16) na dzień 29 lutego 2004 roku – 22,57 zł (k. 198),
- 17) na dzień 31 marca 2004 roku – 6653,41 zł (k. 199),
- 18) na dzień 30 kwietnia 2004 roku – 10100,01 zł (k. 199),
- 19) na dzień 31 maja 2004 roku – 5689,79 zł (k. 200),
- 20) na dzień 30 czerwca 2004 roku – 21816,23 zł (k. 201),
- 21) na dzień 31 lipca 2004 roku – 10700,20 zł (k. 202),
- 22) na dzień 31 sierpnia 2004 roku – 6050,92 zł (k. 203),
- 23) na dzień 30 września 2004 roku – 3761,69 zł (k. 204),
- 24) na dzień 31 października 2004 roku – 282,20 zł (k. 205).

Analiza miesięcznych raportów kasowych za wskazany wyżej okres prowadzi do wniosku, że w żadnym momencie czasowym tego okresu nie było w kasie Spółki jednorazowo kwoty, która w wypadku zajęcia tej kwoty przez Komornika odpowiadałaby wysokością tej części egzekwowanej wierzytelności, w związku z niezaspokojeniem której wierzyciel dochodzi w rozpoznawanej sprawie odszkodowania.

Tylko porządkowo należy dodać, że w pierwszej kolejności kwota taka musiałaby zostać przeznaczona na zaspokojenie wierzytelności uprzywilejowanych w stosunku do wierzytelności powoda.

Ponadto, aby można było uznać, że zaniechanie zajęcia gotówki znajdującej się w kasie dłużnika doprowadziło do powstania szkody w majątku wierzyciela, należałoby wykazać nie tylko co najmniej kilkadziesiąt konkretnych wypadków, w których w kasie spółki znajdowała się gotówka w oznaczonej wysokości, ale również i to, że w datach, w których ta gotówka znajdowała się w kasie, H. K. (1) miała konkretny obowiązek i obiektywną możliwość zajęcia tych środków. Nie da się przykładowo obronić tezy, że komornik powinien codziennie pojawiać się w miejscu zamieszkania lub siedzibie dłużnika w celu sprawdzenia, czy w posiadaniu dłużnika znajdują się jakieś ruchomości, w szczególności pieniądze.

W rozpoznawanej sprawie powód nie udowodnił faktu, że Komornik posiadał wiedzę o miejscu, gdzie dłużnik przechowuje gotówkę, jak również, że miał obiektywną możliwość ustalenia takiego miejsca lub miejsc. Ponadto powód nie udowodnił, że w chwili ustalenia takiego miejsca w kasie Spółki znajdowały się środki, które chociażby w części mogły zostać przeznaczone na zaspokojenie powoda, jako wierzyciela, a nie innych wierzycieli uprzywilejowanych.

÷

Mając na uwadze powyższe rozważania, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł, że zmienia zaskarżony wyrok:

1) w punkcie I w ten sposób, że oddala powództwo również w części obejmującej żądanie zapłaty kwoty 55000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 26 października 2010 roku do dnia zapłaty,

2) w punkcie III w ten sposób, że:

a) zasądza od Wytwórni (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. na rzecz H. K. (1) kwotę 15 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

b) zasądza od Wytwórni (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie kwotę 3600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Zmiana wyroku w punkcie III jest konsekwencją zmiany wyroku w punkcie I. W związku z tym, że powództwo zostało oddalone w całości, powód jest stroną przegrywającą sprawę w całości w pierwszej instancji. Powinien zatem zwrócić pozwanym poniesione przez nich w pierwszej instancji koszty procesu. Koszty te obejmują:

a) w przypadku H. K. (1) opłatę skarbową od pełnomocnictwa procesowego – 15 zł,

b) w przypadku Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie – wynagrodzenie pełnomocnika procesowego wykonującego zawód radcy prawnego – 3600 zł, ustalone według stawki minimalnej na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 490 – tekst jednolity).

÷

Nie jest zasadny wniosek apelacji Skarbu Państwa o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Z przepisów art. 386 § 2 i 4 k.p.c. wynika, że uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji może nastąpić tylko w razie stwierdzenia nieważności postępowania, w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Dodatkową podstawę prawną uchylenia wyroku stanowi przepis art. 505¹² § 1 k.p.c., mający zastosowanie w postępowaniu uproszczonym. Przepis ten stanowi, że jeżeli sąd drugiej instancji stwierdzi, że zachodzi naruszenie prawa materialnego, a zgromadzone dowody nie dają wystarczających podstaw do zmiany wyroku, uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania.

W ocenie Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi żadna ze wskazanych wyżej podstaw uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. Postępowanie przed Sądem pierwszej instancji nie jest dotknięte nieważnością. Sąd ten rozpoznał istotę sprawy, analizując zasadność żądania pozwu z punktu widzenia okoliczności faktycznych przytoczonych jako podstawa faktyczna powództwa i rozpoznając zarzuty podniesione przez pozwanego. Wydanie wyroku przez Sąd Okręgowy nie wymaga również przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, ani też nawet uzupełniania, czy powtarzania postępowania dowodowego.

Należy także zwrócić uwagę, że pozwany nie przytacza w apelacji zarzutów, których uwzględnienie mogłoby skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku.

÷

Nie jest uzasadniony zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c., podniesiony w apelacji H. K. (1).

Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. może polegać na błędnym uznaniu, że przeprowadzony w sprawie dowód ma moc dowodową i jest wiarygodny, albo że nie ma mocy dowodowej lub nie jest wiarygodny. Skuteczność zarzutu apelacji naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów wymaga spełnienia dwóch przesłanek:

1. Prawidłowe postawienie zarzutu naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów wymaga wskazania dowodu (dowodów), do którego zarzut ten się odnosi⁵.

Ogólne zatem stwierdzenie, że doszło do naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, nie spełnia wymagania sformułowania zarzutu naruszenia ściśle określonego przepisu prawa, w tym wypadku przepisu prawa procesowego⁶. Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. może sprowadzić się do zarzutu, że sąd przy ocenie wiarygodności i mocy dowodowej określonych dowodów przekroczył granice swobodnej oceny, dokonując oceny dowolnej, sprzecznej z wymaganiami prawa procesowego, doświadczeniem życiowym oraz regułami logicznego myślenia. Rzeczą strony, która zgłasza taki zarzut, jest wykazanie, że przy ocenie wiarygodności i mocy dowodowej konkretnego dowodu, na podstawie którego sąd dokonał ustalenia faktycznego, przekroczono granice swobodnej oceny dowodów, a nadto iż miało to istotny wpływ na wynik sprawy. Jeżeli wnoszący apelację formułuje zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. uzasadniając go tym, że zachodzi sprzeczność ustaleń z treścią materiału dowodowego, to taki zarzut nie można uznać za uzasadniony⁷.

2. Postawienie zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać tylko na przedstawieniu własnej, korzystnej dla skarżącego, opartej na własnej ocenie materiału dowodowego, wersji zdarzeń. Konieczne jest natomiast, przy posłużeniu się argumentami wyłącznie jurydycznymi, wykazywanie, że wskazane w art. 233 § 1 k.p.c. kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów zostały naruszone, co miało wpływ na wynik sprawy⁸.

Jeżeli sąd odwoławczy stwierdzi, że z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Ocena dowodów przeprowadzona przez sąd może być natomiast skutecznie podważona, jako nieodpowiadająca wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. tak zwanej zasadzie swobodnej oceny dowodów, tylko w przypadku, gdy sąd wyprowadza z zgromadzonego materiału dowodowego wnioski sprzeczne z zasadami logiki lub zasadami doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych. Uprawnienie sądu drugiej instancji do dokonania odmiennych ustaleń bez ponowienia dowodów z zeznań świadków, czy też z przesłuchania stron, jest dopuszczalne i uzasadnione, ale w szczególności wówczas, gdy dowody te mają jednoznaczną wymowę, a ocena sądu pierwszej instancji jest oczywiście błędna. Same, nawet poważne, wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez Sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykroczyła ona poza granice zakreślone w art. 233 § 1 k.p.c., nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez Sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska⁹.

Pozwana nie przytoczyła w apelacji ani dowodów, których dotyczy zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, ani też nie wskazała, jakie kryteria oceny tych dowodów zostały naruszone. Apelacja pozwanej nie zawiera w ogóle wskazania, w czym miałyby się wyrażać wadliwa ocena zebranego materiału dowodowego i w ogóle nie odnosi się do oceny dowodów przedstawionej przez Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Pozwana nie wskazuje nawet, jakim dowodom Sąd pierwszej instancji powinien jego zdaniem dać wiarę, a jakim odmówić wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnia to uznanie zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. za nieuzasadniony.

Nie są również uzasadnione zarzuty naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. podniesione w punktach II.1 i II.3 części wstępnej apelacji pozwanego Skarbu Państwa. Ocena, czy określone zachowanie było niezgodne z prawem, czy też nie, nie należy do sfery oceny dowodów, lecz stosowania prawa materialnego.

Uzasadniony jest natomiast zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. przytoczony w punkcie II.2 części wstępnej apelacji pozwanego Skarbu Państwa. Sąd Rejonowy nie dokonał wszechstronnej oceny złożonych do akt sprawy raportów kasowych, co stało się przyczyną ustalenia, że w kasie Spółki przez cały czas znajdowały się środki

pieniężne w znaczonyj wysokości, wskazanej przez Sąd Rejonowy. Tymczasem z raportów tych wynika, że wysokość gotówki ulegała ciągłym zmianom na przestrzeni każdego miesiąca. Sąd Okręgowy przedstawił powyżej uzupełniające ustalenia faktyczne dotyczące stanu środków w kasie na koniec każdego miesiąca wskazanego okresu. Brak należytej analizy treści przedstawionych raportów kasowych spowodował, że Sąd pierwszej instancji pominął fakty, które zostały uzupełniająco ustalone w postępowaniu odwoławczym.

*

Na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od Wytwórni (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. na rzecz H. K. (1) kwotę 2750 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od Wytwórni (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie kwotę 1800 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Apelacje pozwanych zostały uwzględnione w całości, w związku z czym powód jest stroną przegrywającą sprawę w całości w postępowaniu odwoławczym. Powinien zatem zwrócić pozwanym poniesione w postępowaniu odwoławczym koszty. Koszty te obejmują:

a) w przypadku H. K. (1) opłatę od apelacji – 2750 zł (k. 569, 575),

b) w przypadku Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie – wynagrodzenie pełnomocnika procesowego wykonującego zawód radcy prawnego – 1800 zł, ustalone według stawki minimalnej na podstawie § 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 490 – tekst jednolity).

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. i w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy nakazał pobrać od Wytwórni (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie kwotę 2750 zł tytułem nieuiszczonych w postępowaniu odwoławczym kosztów sądowych.

W związku z tym, że apelacja pozwanego Skarbu Państwa (strony procesu) została uwzględniona w całości, powód powinien zapłacić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Lublinie nieuiszczone w postępowaniu odwoławczym koszty sądowe, których nie miał obowiązku uiścić Skarb Państwa, jako strona procesu. Koszty te obejmują opłatę od apelacji w kwocie 2750 zł.

*

Z tych wszystkich względów i na podstawie powołanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

1 Por. W. Czachórski, Zobowiązania. Zarys Wykładu, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994.

2 Ograniczenie odpowiedzialności do surowszych form winy może wynikać z umowy stron lub z przepisów szczególnych.

3 Por.: wyrok SN z dnia 15 maja 2001 roku, I CKN 350/00, Lex nr 52667; postanowienie SN z dnia 4 października 2002 roku, III CZP 62/02, OSN C 2004, z. 1, poz. 7; wyrok z dnia 11 marca 2004 roku, V CK 328/03, Lex nr 183779; wyrok SN z dnia 14 lipca 2004 roku, IV CK 544/03, Lex nr 116591; wyrok SN z dnia 24 czerwca 2005 roku, V CK 704/04, Lex nr 180875; wyrok SN z dnia 25 sierpnia 2004 roku, I PK 22/03, OSN P 2005, z. 6, poz. 80; uchwała SN z dnia 31 stycznia 2008 roku, III CZP 49/07, OSN C 2008, z. 6, poz. 55.

4 Prawdopodobnie, gdyż złożony dokument jest niepełny, a z zestawienia za lipiec 2002 roku wynika, że poprzedni stan kasy wynosił 2946,82 zł (k. 192).

5 Wyrok SN z dnia 28 kwietnia 2004 roku, V CK 398/03, Lex nr 174215; wyrok SN z dnia 23 stycznia 2001 roku, IV CKN 237/00, Lex nr 52528; wyrok SN z dnia 5 lipca 2000 roku, I CKN 291/00, Lex nr 303349; wyrok SN z dnia 25 listopada 2003 roku, II CK 293/02, Lex nr 151622.

6 Wyrok SN z dnia 24 czerwca 2008 roku, I PK 295/07, Lex nr 496401.

7 Wyrok SN z dnia 15 września 2005 roku, II CK 59/05, Lex nr 385605; wyrok SN z dnia 18 stycznia 2002 r., I CKN 132/01, Lex nr 53144.

8 Wyrok SN z dnia 16 grudnia 2005 roku, III CK 314/05, Lex nr 172176; wyrok SN z dnia 18 czerwca 2004 roku, II CK 369/03, Lex nr 174131; wyrok SN z dnia 15 kwietnia 2004 roku, IV CK 274/03, Lex nr 164852; wyrok SN z dnia 25 listopada 2003 roku, II CK 293/02, Lex nr 151622; wyrok SN z dnia 23 stycznia 2003 roku, II CKN 1335/00, Lex nr 439181; wyrok SN z dnia 27 września 2002 roku, IV CKN 1316/00, Lex nr 80273; postanowienie SN z dnia 23 stycznia 2001 roku, IV CKN 970/00, Lex nr 52753; wyrok SN z dnia 12 kwietnia 2001 roku, II CKN 588/99, Lex nr 52347; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2008 roku, I ACa 180/08, Lex nr 468598, OSA 2009/6/55; Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 21 maja 2008 roku, I ACa 953/07, Lex nr 466440; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 lipca 2008 roku, VI ACa 306/08, Lex nr 504047; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 14 maja 2008 roku, I ACa 328/08 Lex nr 466423; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 9 kwietnia 2008 roku, I ACa 205/08, Lex nr 465086; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 30 stycznia 2008 roku, I ACa 1040/07, Lex nr 466431; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 27 lutego 2007 roku, I ACa 1053/06, Lex nr 298433; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2006 roku, I ACa 1303/05, Lex nr 214251; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 stycznia 2006 roku, I ACa 1609/05, Lex nr 189371.

9 Wyrok SN z dnia 21 października 2005 roku, III CK 73/05, Lex nr 187032.